

Onze dorpen naar de 18e-eeuw

Laatste column jubileumserie

50 Janny Roos en Dini Heijden - Museum Hoeksche Waard

Museum Hoeksche Waard bestaat 50 jaar. In de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' wordt de bezoeker nog tot en met zondag 2 juni 2019 meegenomen langs 50 onderwerpen, die samen de geschiedenis van de Hoeksche Waard vertellen. Zij waren het onderwerp van een wekelijkse column.

De Nederlandsche stad- en dorp-beschrijver is een serie boekwerken van de hand van de Amsterdamse schrijver Lieve van Ollefen (1749-1816). De uitgave over de Hoeksche Waard verscheen in 1793. Onze dorpen bekeken door de ogen van een achttiende-eeuwer.

'S-GRAVENDEEL - "Geene geringe levendigheid ontvangt 's Gravendeel door het veer, men houdt het voor het vermaaklijkste en levendigste veer van de geheele Provincie en mogelijk wel van de geheele republiek; aan hetzelfde is 't genoegzaam nacht noch dag stil." STRIJEN - "ter ene zijde van de groote straat, die den naam van Kerkstraat draagt, ligt eene ruime haven, waarin somtijds verscheidene schepen bij elkander liggen, om van de Landsvoordbrengselen aldaar, hunne laadingen inteneemen." NUMANSDORP - "Dit schoone en, om de menigvuldige passage en reguliere

reisgelegenheden, vermaarde dorp, is in diervoegen aangelegd, dat men, van de haven komende, den dijk met veele huizen oost- en west-waards bebouwd ziet. ZUID-BEIJERLAND - "Onder 't rechtsgebied deezer plaats behoort ook een plaat, genaamd De tien gemeeten, tegenwoordig bezomerdijkt, liggende in de rivier

EXPOSITIE '4000 JAAR HOEKSCHE WAARD' TOT 2 JUNI 2019

't Haringvliet, voor den Eendragtspolder: op deeze plaat staat een woning, waarbij goede koorn- en weilanden gelegen zijn." GOUDSWAARD - "....aan een' dijk, met een breede straat, aan wederzijden wèl betimmerd. Men heeft hier een verrukkend gezicht over 't Haringvliet, op 't eiland Flakkee, en op de rede van Hellevoetsluis, doch

Gravures door Anna C. Brouwer naar topografische tekeningen van Johannes van Diepenhuizen

de afgelegenheid der plaats noopt weinig reizigers hier een bezoek te komen afleggen." PIERSHIL - "Vermaaklijk is 't buitenverblijf, of Heerenhuis, meest bekend onder den naam van 't Hof te Piershil, toebehoorende aan den Ambachtsheer: door deszelfs aangenaame wandelwegen

en plantagiën, zet dit verblijf het dorp nog al eenigen luister bij." NIEUW-BEIJERLAND - "in 't bijzonder verfraait zeer het dorp, een breede lange straat, van den dijk afloopende, aan weerszijden met goede huizen betimmerd, en beplant met een dubbele rei plat geschorene lindeboomen: aan 't einde

deezer straat vindt men een fraaje buitenplaats, Doelwijk genaamd." OUD-BEIJERLAND - "Over de gracht (...) staat het zeer aanzienlijk Raadhuis deezer Heerlijkheid; dienende beneden voor een logement, en woning van den Castelein, en is van boven voorzien van verscheidene vertrekken, en

een civile gijzelkamer." HEI-NENOORD - "Het huis van de tegenwoordige Ambachtsvrouw is het eenige dat hier in aanmerkinge komt, het zelve was vóór 't jaar 1767 niet opmerkenswaardig, doch in het zelve jaar is het aanzienlijk verbeterd, en kan thans voor een fraai gebouw doorgaan."